

Seznam literatury

- Abasciano, B. J., *Paul's Use of the Old Testament in Romans 9,10–18*, London 2011.
- Adkins, A. V. H., *From the Many to One*, London 1970.
- Algra, K., *Stoics on Souls and Demons: Reconstructing Stoic Demonology*, in: *Body and Soul in Ancient Philosophy*, vyd. D. Frede – B. Reis, Berlin – New York 2009, str. 359–387.
- Allen, J. S., *The Despoliation of Egypt in Pre-Rabbinic, Rabbinic and Patristic Traditions*, Leiden – Boston 2008, str. 211–233.
- Andresen, C., *Logos und Nomos. Die Polemik des Kelsos wider das Christentum*, Berlin 1955.
- Angus, S., *The Religious Quests of the Greco-Roman World*, New York 1929.
- Annas, J. E., *Hellenistic Philosophy of Mind*, Berkeley 1994.
- Annas, J. – Barnes, J., *The Modes of Scepticism*, Cambridge 1985.
- Asheri, D. – Lloyd, A. – Corcella, A., *Commentary on Herodotus Books I–IV*, Oxford 2007.
- Assmann, J., *Moses the Egyptian. The Memory of Egypt in Western Monotheism*, Cambridge – London 1997.
- *Panství a spása. Politická theologie ve starověkém Egyptě, Izraeli a Evropě*, Praha 2012.
- Aubenque, P., *Rozumnost podle Aristotela*, Praha 2003.
- Auerbach, E., *Mimesis. Zobrazení skutečnosti v západoevropských literaturách*, Praha 1968.
- Baldry, H. C., *The Unity of Mankind in Greek Thought*, Cambridge 1965.
- Baltes, M., *Die Weltenstehung des platonischen Timaios nach den antiken Interpreten*, I, Leiden 1976.
- Bammel, C. P., *Adam in Origen*, in: *The Making of Orthodoxy*, vyd. R. Williams, Cambridge 1989, str. 62–93.

Seznam literatury

- Barclay, J. M. G., *Manipulating Moses: Exodus 2,10–15 in Egyptian Judaism and the New Testament*, in: *Text as Pretext*, vyd. R. P. Carroll, Sheffield 1992, str. 28–46.
- Bar-Kochva, B., *An Ass in the Jerusalem Temple*, in: *Josephus' Contra Apionem*, vyd. L. H. Feldman – J. R. Levison, Leiden 1996, str. 310–326.
- Barringer, J. M., *The Hunt in Ancient Greece*, Baltimore 2001.
- Barwick, K., *Probleme der stoischen Sprachlehre*, Berlin 1957.
- Baylis, H. J., *Minucius Felix and His Place among the Early Fathers of the Latin Church*, London 1928.
- Beerden, K., *Worlds Full of Signs: Ancient Greek Divination in Context*, Leiden – Boston 2013.
- Benko, S., *Pagan Criticism of Christianity during the First Two Centuries A. D.*, in: ANRW II,23,2 (1980), str. 1055–1118.
- *Pagan Rome and the Early Christians*, Bloomington 1986.
- *The Virgin Goddess: Studies in the Pagan and Christian Roots of Mariology*, Leiden – Boston 2004.
- Bergjan, S.-P., *Celsus the Epicurean? The Interpretation of an Argument in Origen*, *Contra Celsum*, in: HTR 94 (2001), str. 179–204.
- Berchman, R. M., *From Philo to Origen*, Chico, California 1984.
- Bianchi, U., *Origen's Treatment of the Soul and the Debate over Metempsychosis*, in: *Origeniana quarta*, vyd. L. Lies, Innsbruck – Wien 1987, str. 270–281.
- Blosser, B. P., *Become Like the Angels. Origen's Doctrine of the Soul*, Washington 2012.
- Bonner, S. F., *Education in Ancient Rome*, Cambridge 1977.
- Borgen, P., *Philo of Alexandria: An Exegete for His Time*, Leiden 1997.
- Borowski O., *Animals in the Literatures of Syria-Palestine*, in: *A History of the Animal World in the Ancient Near East*, vyd. B. J. Collins, Leiden 2002, str. 289–306.
- Bostock, D. G., *Origen's Exegesis of the Kenosis Hymn (Philippians 2:5–11)*, in: *Origeniana sexta*, vyd. G. Dorival – A. Le Boulluec, Leuven 1995, str. 531–547.
- *The Sources of Origen's Doctrine of Preexistence*, in: *Origeniana quarta*, vyd. L. Lies, Innsbruck – Wien 1987, str. 259–264.
- Bradley, D. J. M., *The Transformation of the Stoic Ethics in Clement of Alexandria*, in: *Augustinianum*, 14 (1974), str. 41–66.

- Brancacci, A., *Le modèle animal chez Antisthène*, in: *L'animal dans l'antiquité*, vyd. B. Cassin – J.-L. Labarrière, Paris 1997, str. 207–225.
- Bremmer, J. N., *The Early Greek Concept of the Soul*, Princeton 1983.
- O'Brien, C. S., *The Demiurge in the Ancient Thought*, Cambridge 2015.
- Brisson, L., *Le corps animal comme signe de la valeur d'une âme chez Platon*, in: *L'animal dans l'antiquité*, vyd. B. Cassin – J.-L. Labarrière, Paris 1997, str. 227–245.
- Brox, N., *Doketismus – eine Problemanzeige*, in: ZKG 95 (1984), str. 301–314.
- Buch-Hansen, G., „*It Is the Spirit that Gives Life*“. A Stoic Understanding of Pneuma in John's Gospel, Berlin – New York 2010.
- Burkert, W., *Griechische Religion der archaischen und klassischen Epoche*, Stuttgart 1977.
- *Lore and Science in Ancient Pythagoreanism*, Cambridge 1972.
- Burnyeat, M. F., *Aristotle's Divine Intellect*, Milwaukee 2008.
- *Platonism in the Bible: Numenius of Apamea on Exodus and Eternity*, in: *Metaphysics, Soul, and Ethics in Ancient Thought*, vyd. R. Salles, Oxford 2005, str. 143–169.
- Caner, D., *Wandering, Begging Monks*, Berkeley 2002.
- Cataudella, Q., *Celso e l'epicureismo*, in: ASNP, II,12, 1963, str. 1–23.
- Cook, A. B., *Zeus. A Study in Ancient Religion*, II,2, Cambridge 1925.
- Cook, J. G., *The Interpretation of the New Testament in Greco-Roman Paganism*, Tübingen 2000.
- *The Interpretation of the Old Testament in Greco-Roman Paganism*, Tübingen 2004.
- Crouzel, H., *Origène et Plotin*, Paris 1991.
- *Théologie de l'image de Dieu chez Origène*, Paris 1956.
- Cumont, F., *After Life in Roman Paganism*, New Haven 1922.
- *Lux perpetua*, Paris 1949.
- Czachesz, I., *Who Is Deviant? Entering the Story-world of the Acts of Peter*, in: *The Apocryphal Acts of Peter. Magic, Miracles and Gnosticism*, vyd. J. N. Bremmer, Leuven 1998, str. 84–96.
- Dabourne, W., *Purpose and Cause in Pauline Exegesis*, Cambridge 2004.

- Daniélou, J., *Metempsychosis in Gregory of Nyssa*, in: *The Heritage of the Early Church*, vyd. D. Neiman – M. Schatkin, Roma 1973, str. 225–243.
- *Origène*, Paris 1948.
- Davidson, R. M., *Typology in Scripture*, Diss. Andrews University 1981.
- Davies, H. H., *Origen's Theory of Knowledge*, in: AJT 2 (1898), str. 737–762.
- De Ste. Croix, G. E. M., *Christian Persecution, Martyrdom, and Orthodoxy*, Oxford 2006.
- Delling, G., *Telos-Aussagen in der griechischen Philosophie*, in: ZNW 55 (1964), str. 26–42.
- Dierauer, U., *Raison ou instinct*, in: *L'animal dans l'antiquité*, vyd. B. Cassin – J.-L. Labarrière, Paris 1997, str. 3–30.
- Dihle, A., *Die Vorstellung vom Willen in der Antike*, Göttingen 1985.
- Dillon, J., *The Descent of the Soul in Middle Platonic and Gnostic Theory*, in: týž, *The Golden Chain*, Aldershot 1990, str. XII,357–364.
- *Philo's Doctrine of Angels*, in: D. Winston – J. Dillon, *Two Treatises of Philo of Alexandria*, Chico 1983, str. 197–206.
- *The Middle Platonists*, London 1977.
- *Plotinus, Philo and Origen on the Grades of Virtue*, in: *Platonismus und Christentum*, FS H. Dörrie, vyd. H.-D. Blume – F. Mann, Münster 1983, str. 92–105.
- Dobiáš, J., *Dějepisectví starověké*, Praha 1948.
- Dodds, E. R., *The Astral Body in Neoplatonism*, in: Proclus, *Elements of Theology*, Oxford 1971, str. 313–321.
- *Pohané a křesťané ve věku úzkosti*, Praha 1997.
- *Řekové a iracionálno*, Praha 2000.
- Döring, K., *Exemplum Socratis. Studien zur Sokratesnachwirkung in der kynisch-stoischen Popularphilosophie der frühen Kaiserzeit und im frühen Christentum*, Wiesbaden 1979.
- Dorival, G., *L'image des Cyniques chez les Pères grecs*, in: *Le Cynisme ancien et ses prolongements*, vyd. M.-O. Goulet-Cazé – R. Goulet, Paris 1993, str. 419–443.
- *Origène a-t-il enseigné la transmigration des âmes dans les corps d'animaux?*, in: *Origeniana secunda*, vyd. H. Crouzel, Roma 1980, str. 11–32.

- Dörrie, H., *Der Begriff „Pronoia“ in Stoa und Platonismus*, in: *FZPhTh* 24 (1977), str. 60–87.
- C. Andresen: *Logos und Nomos* (rec.), in: *týž, Platonica minora*, München 1976, str. 263–274.
- *Die hellenistische Rahmen des kaiserzeitlichen Platonismus*, Stuttgart 1990.
- *Kontroversen um die Seelenwanderung im kaiserzeitlichen Platonismus*, in: *Hermes*, 85 (1957), str. 414–435.
- *Zur Methodik antiker Exegese*, in: *ZNW* 65 (1974), str. 121–138.
- *Die Platonische Theologie des Kelsos in ihrer Auseinandersetzung mit der Christlichen Theologie, auf Grund von Origenes, c. Celsum 7,42 ff.*, in: *týž, Kleine Schriften*, München 1976, str. 229–262.
- Dostálová, R. – Hošek, R., *Antická mystéria*, Praha 1997.
- Downing, F. G., *Cynics and Christian Origins*, Edinburgh 1992.
- *Magic and Scepticism in and around the First Christian Century*, in: *Making Sense*, Sheffield 2000, str. 208–222.
- *Order and (Dis)order in the First Christian Century*, Leiden 2013.
- Droge, A. J., *Homer or Moses? Early Christian Interpretations of the History of Culture*, Tübingen 1989.
- Edelstein, L., *Greek Medicine in Its Relation to Religion and Magic*, in: *týž, Ancient Medicine*, Baltimore 1967, str. 205–246.
- Edmonds, R. G., *Myths of the Underworld Journey. Plato, Aristophanes, and the „Orphic“ Gold Tablets*, Cambridge 2004.
- Edwards, M. J., *Origen Against Plato*, Aldershot 2002.
- Ehrman, B. D., *Misquoting Jesus: The Story Behind Who Changed the Bible and Why*, San Francisco 2005.
- Eshleman, K., *The Social World of Intellectuals in the Roman Empire: Sophists, Philosophers, and Christians*, Cambridge 2012.
- Farnell, L. R., *Greek Hero Cults and Ideas of Immortality*, Oxford 1921.
- Feldman, L. H., *Jew and Gentile in the Ancient World*, Princeton 1993.
- Ferguson, E., *Demonology of the Early Christian World*, New York – Toronto 1984.
- Festugière, A.-J., *Epikúros a jeho bohové*, Praha 1996.
- Fiedrowicz, M., *Apologie im frühen Christentum. Die Kontroverse um den christlichen Wahrheitsanspruch in den ersten Jahrhunderten*, Paderborn 2000.
- Flusser, D., *Ježíš*, Praha 2002.

- Forti, T. L., *Animal Imagery in the Book of Proverbs*, Leiden – Boston 2008.
- Fossum, J. E., *The Name of God and the Angel of the Lord: Samaritan and Jewish Concepts of Intermediation and the Origin of Gnosticism*, Tübingen 1985.
- Frankfurter, D., *Narrating Power: The Theory and Practice of the Magical Historiola in Ritual Spells*, in: *Ancient Magic and Ritual Power*, vyd. M. Meyer – P. Mirecki, New York 1995, str. 457–476.
- Frede, D., *Theodicy and Providential Care in Stoicism*, in: *Traditions of Theology*, vyd. D. Frede – A. Laks, Leiden 2002, str. 85–117.
- Frede, M., *A Free Will. Origins of the Notion in Ancient Thought*, Berkeley 2011.
- *Celsus philosophus Platonius*, in: *ANRW* II,36,7 (1994), str. 5183–5213.
- *Origen's Treatise Against Celsus*, in: *Apologetics in the Roman Empire*, vyd. M. Edwards – M. Goodman – S. Price, Oxford 1999, str. 131–156.
- Frend, W. H. C., *Martyrdom and Persecution in the Early Church*, Oxford 1965.
- *The Old Testament in the Age of the Greek Apologists A.D. 130–180*, in: *týž, Religion Popular and Unpopular in the Early Christian Centuries*, London 1976, III, str. 129–150.
- Frohnhofer, H., *Apatheia tou theou*, Frankfurt am Main 1987.
- Gaiser, R., *Platons ungeschriebene Lehre*, Stuttgart 1963.
- Gallop, D., *Plato's „Cyclical“ Argument Recycled*, in: *Essays on Plato's Psychology*, vyd. E. Wagner, Lanham 2001, str. 263–280.
- Gathercole, S., *Christians according to Second-Century Philosophers*, in: *Religio-Philosophical Discourses in the Mediterranean World*, vyd. A. K. Petersen – G. van Kooten, Leiden – Boston 2017, str. 279–305.
- Geffcken, J., *Zwei griechischen Apologeten*, Leipzig – Berlin 1907.
- Gilhus, I. S., *Animals, Gods and Humans*, London – New York 2006.
- Gill, C., *The School in the Roman Imperial Period*, in: *The Cambridge Companion to the Stoics*, vyd. B. Inwood, Cambridge 2003, str. 33–58.
- Gögler, R., *Zur Theologie des biblischen Wortes bei Origenes*, Düsseldorf 1963.
- Goodenough, E. R., *The Politics of Philo Judaeus*, London 1938.

- Goulet-Cazé, M.-O., *Le cynisme à l'époque impériale*, in: ANRW II,36,4 (1990), str. 2720–2833.
- *Religion and the Early Cynics*, in: *The Cynics*, vyd. R. B. Branham – M.-O. Goulet-Cazé, Berkeley 1996, str. 47–80.
- Grabbe, L. L., *Etymology in Early Jewish Interpretation*, Atlanta 1988.
- Graeser, A., *Řecká filosofie klasického období*, Praha 2000.
- Grant, R. M., *Greek Apologists of the Second Century*, Philadelphia 1988.
- Greco, A., *Plato's Cyclical Argument for the Immortality of the Soul*, in: AGPh 78 (1996), str. 225–252.
- Gruen, E. S., *Rethinking the Other in Antiquity*, Oxford 2011.
- Halliday, W. R., *Greek Divination*, London 1913.
- Halliwell, S., *Greek Laughter. Study of Cultural Psychology from Homer to Early Christianity*, Cambridge 2008.
- Hanson, R. P. C., *Allegory and Event*, London 2002.
- Hardwick, M., *Contra Apionem and Christian Apologetics*, in: *Josephus' Contra Apionem*, vyd. L. H. Feldman – J. R. Levison, Leiden – New York – Köln 1996, str. 369–401.
- Hargis, J. W., *Against the Christians. The Rise of Early Anti-Christian Polemic*, New York 1999.
- Harl, M., *La préexistence des âmes dans l'oeuvre d'Origène*, in: *Origeniana quarta*, vyd. L. Lies, Innsbruck – Wien 1987, str. 238–257.
- *Recherches sur l'origénisme d'Origène: la „satiété“ (κόρος) de la contemplation comme motif de la chute des âmes*, in: *Studia Patristica*, VIII/2, vyd. F. L. Cross, Berlin 1966, str. 373–405.
- Harnack, A. von, *Geschichte der altchristlichen Litteratur*, I, Leipzig 1893.
- Hata, G., *The Story of Moses Interpreted within the Context of Anti-Semitism*, in: *Josephus, Judaism, and Christianity*, vyd. L. H. Feldman – G. Hata, Detroit 1987, str. 180–197.
- Heath, J., *The Talking Greeks*, Cambridge 2005.
- Heimann, P., *Erwähltes Schicksal: Präexistenz der Seele und christlicher Glaube im Denkmodell des Origenes*, Tübingen 1988.
- Hilhorst, A., „And Moses Was Instructed in All the Wisdom of the Egyptians“ (Acts 7.22), in: *The Wisdom of Egypt: Jewish, Early Christian, and Gnostic Essays in Honour of Gerard P. Luttikhuisen*, vyd. A. Hilhorst – G. H. van Kooten, Leiden 2005, str. 153–176.

- Hoek, A. van den, *Celsus' Competing Heroes: Jonah, Daniel, and Their Rivals*, in: *Pottery, Pavements, and Paradise*, vyd. A. van den Hoek – J. J. Herrmann, Leiden – Boston 2013, str. 203–254.
- *Milk and Honey in the Theology of Clement of Alexandria*, in: *Fides Sacramenti*, vyd. H. J. Maur – L. Bakker – A. van de Bunt – W. Joop, Assen 1981, str. 27–39.
- Hofrichter, P., *Das Verständnis des christologischen Titels „Eingeborener“ bei Origenes*, in: *Origeniana Quarta*, vyd. L. Lies, Innsbruck – Wien 1987, str. 187–193.
- Holladay, C. R., *Fragments from Hellenistic Jewish Authors*, III (Aristobulus), Atlanta 1995.
- Holz, H., *Über den Begriff des Willens und Freiheit bei Origenes*, in: NZStH 12 (1970), str. 63–84.
- Horst, P. W. van der, *Did the Gentiles Know Who Abraham Was?*, in: *Abraham, the Nations, and the Hagarites*, vyd. M. Goodman et al., Leiden – Boston 2010, str. 61–76.
- „The God Who Drowned the King of Egypt“: A Short Note on an Exorcistic Formula, in: *The Wisdom of Egypt: Jewish, Early Christian, and Gnostic Essays in Honour of Gerard P. Luttikhuisen*, vyd. A. Hilhorst – G. H. van Kooten, Leiden – Boston 2005, str. 135–139.
- *Jews and Christians in Their Graeco-Roman Context*, Tübingen 2006.
- *Plato's Fear as a Topic in Early Christian Apologetics*, in: *týž, Hellenism – Judaism – Christianity*, Leuven 1998, str. 257–268.
- Huttunen, N., *Epictetus' Views on Christians: A Closed Case Revisited*, in: *Religio-Philosophical Discourses in the Mediterranean World*, vyd. A. K. Petersen – G. van Kooten, Leiden – Boston 2017, str. 306–322.
- Chadwick, H., *Origen, Celsus, and the Stoa*, in: JTS 48 (1947), str. 34–49.
- *Origen, Celsus, and Resurrection of the Body*, in: HTR 41 (1948), str. 83–102.
- *Origen: Contra Celsum*, Cambridge 1980.
- *Filón a počátky křesťanského myšlení*, in: H. A. Armstrong, *Filosofie pozdní antiky*, Praha 2002, str. 159–226.
- *The Relativity of Moral Codes: Rome and Persia in Late Antiquity*, in: *Early Christian Literature and the Classical Intellectual Tra-*

- dition, vyd. W. R. Schoedel – R. L. Wilken, Paris 1979, str. 135–153.
- Inwood, B., *Ethics and Human Action in Early Stoicism*, Oxford 1985.
- Iricinschi, E. – Zellentin, H. M., *Making Selves and Marking Others: Identity and Late Antique Heresiologies*, in: *Heresy and Identity in Late Antiquity*, vyd. E. Iricinschi – H. M. Zellentin, Tübingen 2008, str. 1–27.
- Ivánka, E. von, *Plato christianus*, Praha 2003.
- Jackson, B. D., *Sources of Origen's Doctrine of Freedom*, in: *Church History*, 35 (1966), str. 13–23.
- Jayne, W. A., *The Healing Gods of Ancient Civilizations*, New York 1962.
- Jones, C. P., *Cynisme et sagesse barbare: le cas de Pérégrinus Proteus*, in: *Le Cynisme ancien et ses prolongements*, vyd. M.-O. Goulet-Cazé – R. Goulet, Paris 1993, str. 305–317.
- Jonge, H. J. de, *The Use of the Old Testament in Scripture Readings in Early Christian Assemblies*, in: *The Scriptures of Israel in Jewish and Christian Tradition*, vyd. B. Koet – S. Moyise – J. Verheyden, Leiden – Boston 2013, str. 377–392.
- Karfík, F., *Die Beseelung des Kosmos*, München – Leipzig 2004.
- *Předpoklady stoické kosmogonie*, in: *týž, Duše a svět*, Praha 2007, str. 129–149.
- Karfíková, L., „Celé pole plné rozmanitých bylin“ (*Origenova biblická hermeneutika podle Peri archón IV,1–3*), in: *táž, Studie z patristiky a scholastiky*, Praha 1997, str. 11–12.
- *Přirozenost završená vůlí: Augustin a Origenes*, in: „*Přirozenost*“ *ve filosofii minulosti a současnosti*, vyd. L. Chvátal – V. Hušek, Olomouc 2008, str. 91–108.
- Kee, H. C., *Medicine, Miracle and Magic in New Testament Times*, Cambridge 1986.
- *Miracle in the Early Christian World*, New Haven – London 1983.
- *Self-Definition in the Asclepius Cult*, in: *Jewish and Christian Self-Definition*, III, vyd. B. F. Meyer – E. P. Sanders, London 1983, str. 118–136.
- Keller, O., *Die antike Tierwelt*, Leipzig 1909.
- Kendrick, M. G., *The Heroic Ideal. Western Archetypes from the Greeks to the Present*, Jefferson – London 2010.

- Kerényi, K., *Der Mythos der Areté*, in: *týž, Antike Religion*, München – Wien 1978.
- Kitzler, P., *Athletae Christi*, Praha 2012.
- Klein, C., *Freiheitslehre des Origenes*, Diss. Strassburg 1894.
- Kobusch, T., *Die Auferstehung des Leibes*, in: *Body and Soul in Ancient Philosophy*, vyd. D. Frede – B. Reis, Berlin – New York 2009, str. 493–510.
- *Philosophische Streitsachen*, in: *Kaiser Julian „Apostata“ und die philosophische Reaktion gegen das Christentum*, vyd. C. Schäfer, Berlin 2008, str. 17–40.
- Körner, O., *Die homerische Tierwelt*, München 1930.
- Koch, H., *Pronoia und Paideusis*, Berlin – Leipzig 1932.
- Kooten, G. H. van, *Broadening the New Perspective on Paul*, in: *Abraham, the Narions, and the Hagarites*, vyd. M. Goodman et al., Leiden – Boston 2010, str. 319–344.
- Koschorke, K., *Die Polemik der Gnostiker gegen das kirchliche Christentum*, Leiden 1978.
- Kovář, F., *Filosofické myšlení hellénistického židovstva*, Praha 1996.
- Krueger, D., *Bawry and Society*, in: *The Cynics*, vyd. R. B. Branham – M.-O. Goulet-Cazé, Berkeley 1996, str. 222–239.
- Labarrière, J.-L., *Logos endiathetos et logos prophorikos*, in: *L'animal dans l'antiquité*, vyd. B. Cassin – J.-L. Labarrière, Paris 1997, str. 259–279.
- *De la „nature phantastique“ des animaux chez les Stoïciens*, in: *Passions and Perceptions. Studies in Hellenistic Philosophy of Mind*, vyd. J. Brunschwig – M. C. Nussbaum, Cambridge 1996, str. 225–249.
- Lanata, G., *Thèmes animaliers dans le platonisme moyen: Le cas de Celse*, in: *L'animal dans l'antiquité*, vyd. B. Cassin – J.-L. Labarrière, Paris 1997, str. 299–324.
- Lang, B., *Jesus among the Philosophers*, in: *Religio-Philosophical Discourses in the Mediterranean World*, vyd. A. K. Petersen – G. van Kooten, Leiden – Boston 2017, str. 187–218.
- Lange, N. R. M. de, *Origen and the Jews. Studies in Jewish-Christian Relations in Third-Century Palestine*, Cambridge 1978.
- Lewis, J. P., *A Study of the Interpretation of Noah and the Flood in Jewish and Christian Literature*, Leiden 1978.

- Lewy, H., *Sobria Ebrietas*, Gießen 1929.
- Lillge, O., *Das patristische Wort οἰκονομία, seine Geschichte und seine Bedeutung bis auf Origenes*, Diss. Erlangen 1955.
- Lona, H. E., *Die „Wahre Lehre“ des Kelsos*, Freiburg 2005.
- Maas, W., *Unveränderlichkeit Gottes*, München 1974.
- Malherbe, A. J., *The Apostle Paul as the Pastor*, in: *Light from the Gentiles: Hellenistic Philosophy and Early Christianity*, vyd. C. R. Holladay et al., Leiden – Boston 2014, str. 377–406.
- *The Cultural Context of the New Testament*, in: *Light from the Gentiles: Hellenistic Philosophy and Early Christianity*, vyd. C. R. Holladay et al., Leiden – Boston 2014, str. 751–778.
- *Justin and Crescens*, in: *Light from the Gentiles: Hellenistic Philosophy and Early Christianity*, vyd. C. R. Holladay et al., Leiden – Boston 2014, str. 883–894.
- „Not in a Corner“: *Early Christian Apologetic in Acts 26:26*, in: *Light from the Gentiles: Hellenistic Philosophy and Early Christianity*, vyd. C. R. Holladay et al., Leiden – Boston 2014, str. 209–228.
- Malina, B. J., *The Social World of Jesus and the Gospels*, London 1996.
- Malina, B. J. – Neyrey, J. H., *Portraits of Paul. An Archaeology of Ancient Personality*, Louisville 1996.
- Mansfeld, J., *Philosophy in the Service of Scripture*, in: *The Question of „Eclecticism“*. *Studies in Later Greek Philosophy*, vyd. J. M. Dillon – A. A. Long, Berkeley – London 1988, str. 70–102.
- *Resurrection Added: The Interpretatio Christiana of a Stoic Doctrine*, in: *VChr* 37 (1983), str. 218–233.
- Markschies, C., *Epikureismus bei Origenes und in der origenistischen Tradition*, in: *týž, Origenes und seine Erbe*, Berlin 2007, str. 127–154.
- Marsh, H. G., *The Use of ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ in the Writings of Clement of Alexandria with Special Reference to His Sacramental Doctrine*, in: *JTS* 37 (1936), str. 64–80.
- Marx-Wolf, H., *A Strange Consensus: Daemonological Discourse in Origen, Porphyry and Iamblichus*, in: *The Rhetoric of Power in Late Antiquity*, vyd. R. M. Frakes et al., London – New York 2010, str. 219–240.

- Martens, P. W., *On the Confusion of Tongues and Origen's Allegory of Dispersion of Nations*, in: *SPhA* 24 (2012), str. 107–127.
- *A Fitting Portrait of God: Origen's Interpretations of the „Garments of Skins“ (Gen 3:21)*, in: *Hidden Truths from Eden: Esoteric Readings of Genesis 1–3*, vyd. C. V. Stichele – S. Scholz, Atlanta 2014, str. 55–84.
- McGuckin, J. A., *The Changing Forms of Jesus*, in: *Origeniana quarta*, vyd. L. Lies, Innsbruck – Wien 1987, str. 215–222.
- Meggitt, J. J., *Paul, Poverty and Survival*, Edinburgh, 1998.
- Merlan, P., *Řecká filosofie od Platóna k Plótinovi*, in: *Filosofie pozdní antiky*, vyd. A. H. Armstrong, Praha 2002, str. 17–157.
- Mikeš, V., *Scala naturae u starých stoiků*, in: „*Přirozenost*“ *ve filosofii minulosti a současnosti*, vyd. L. Chváta – V. Hušek, Olomouc 2008, str. 44–53.
- *Stoická teorie jednání: pojem přitakání*, in: *Reflexe*, 34 (2008), str. 3–28.
- Miller, S. G., *Ancient Greek Athletics*, New Haven – London 2004.
- Miller, J. B. F., *Convinced that God Had Called Us: Dreams, Visions, and the Perception of God's Will in Luke-Acts*, Leiden – Boston 2009.
- Mitchell, M. M., *Origen, Celsus and Lucian on the „Dénouement of the Drama“ of the Gospels*, in: *Reading Religions in the Ancient World*, vyd. D. E. Aune – R. D. Young, Leiden – Boston 2007, str. 215–236.
- Mortley, R., *Womanhood*, Sydney 1981.
- Mulgan, R. G., *Aristotelova politická teorie*, Praha 1998.
- Newmyer, S. T., *Animals, Rights, and Reason in Plutarch and Modern Ethics*, New York 2006.
- Niehoff, M. R., *The Figure of Joseph in Post-biblical Jewish Literature*, Leiden 1992.
- *Jewish Exegesis and Homeric Scholarship*, Cambridge 2011.
- Nilsson, M. P., *Geschichte der griechischen Religion*, I–II, München 1967, 1961.
- Nock, A. D., *Conversion. The Old and the New in Religion from Alexander the Great to Augustine of Hippo*, Oxford 1988.
- Norden, E., *Agnostos Theos*, Leipzig 1912.
- Obbink, D., „*All Gods Are True*“ *in Epicurus*, in: *Traditions of Theology*, vyd. D. Frede – A. Laks, Leiden 2002, str. 183–221.

- Oberlinner, R., *Die Pastoralbriefe: zweiter Timotheusbrief*, Freiburg 1995.
- Osborn, E. F., *The Excellence of Adam in Second Century Christian Thought*, in: *Figures de l'Ancien Testament chez les Pères*, Strasbourg 1989, str. 35–59.
- Parker, R., *Miasma. Pollution and Purification in Early Greek Religion*, Oxford 1996.
- Patočka, J., *Sókratés*, Praha 1991.
- Pépin, J., *Prière et providence au 2e siècle*, in: *Images of Man in Ancien and Medieval Thought*, Louvain 1976, str. 111–125.
- *Théologie cosmique et théologie chrétienne*, Paris 1964.
- Petersen, A. K., *Between Old and New: The Problem of Acculturation Illustrated by the Early Christian Usage of the Phoenix Motif*, in: *Jerusalem, Alexandria, Rome*, vyd. F. G. Martínez – G. P. Luttikhuisen, Leiden 2003, str. 147–164.
- Pichler, K., *Streit um das Christentum. Angriff des Kelsos und die Antwort des Origenes*, Frankfurt a. M. – Bern 1980.
- Pierris, A. L., *Politická metafysika v dialozích seskupených kolem Ústavy, Politika a Zákonů*, in: *Platónova Ústava a Zákony*, vyd. A. Havlíček, Praha 1999, str. 102–129.
- Pisi, P., *Peccato di Adamo e caduta dei NOES nell'exegesi origeniana*, in: *Origeniana quarta*, vyd. L. Lies, Innsbruck – Wien 1987, str. 322–335.
- Pohlenz, M., *Stoa, I–II*, Göttingen 1948–1949.
- *Vom Zorne Gottes*, Göttingen 1909.
- Pokorný, P., *Výklad evangelia podle Marka*, Praha 1974.
- Prchlik, I., *Tacitus de Christianis*, in: *Auriga*, 57 (2015), str. 46–66.
- Puiggali, J., *La démonologie de Celse penseur médio-platonicien*, in: *Les Études classiques*, 55 (1987), str. 17–40.
- Quispel, G., *Origen and the Valentinian Gnosis*, in: *VChr* 28 (1974), str. 37–39.
- Rahner, H., *Griechische Mythen in Christlichen Deutung*, Zürich 1966.
- Recheis, P. A., *Engel, Tod und Seelenreise*, Roma 1958.
- Renehan, R., *Classical Greek Quotations in the New Testament*, in: *The Heritage of the Early Church*, vyd. D. Neiman – M. Schatkin, Roma 1973, str. 17–46.
- Riedweg, Ch., *Mysterienterminologie bei Platon, Philon und Clemens von Alexandrien*, Berlin – New York 1987.

- Rist, J. M., *Beyond Stoic and Platonist: A Sample of Origen's Treatment of Philosophy (Contra Celsum IV,62–70)*, in: *Platonismus und Christentum. FS H. Dörrie*, Münster 1983, str. 228–238.
- *The Importance of Stoic Logic in the Contra Celsum*, in: *Neoplatonism and Early Christian Thought*, vyd. H. J. Blumenthal et al., London 1981, str. 64–78.
- *Stoická filosofie*, Praha 1998.
- Rohde, E., *Psyche. Seelenkult und Unsterblichkeitsglaube der Griechen, II*, Tübingen – Leipzig 1903.
- Runia, D. T., *Naming and Knowing: Themes in Philonic Theology with Special Reference to the De Mutatione nominum*, in: *Knowledge of God in the Graeco-Roman World*, vyd. R. van der Broek – T. Baarda – J. Mansfeld, Leiden 1988, str. 69–91.
- *Philo and the Church Fathers*, Leiden 1995.
- *Philo in Early Christian Literature*, Assen 1993.
- Říčan, R. – Molnár, A., *Dvanáct století církevních dějin*, Praha 1973.
- Salles, R., *Chrysippus on Conflagration and the Indestructibility of the Cosmos*, in: *God and Cosmos in Stoicism*, vyd. R. Salles, Oxford 2009, str. 118–134.
- Satran, D., *Pedagogy and Deceit in the Alexandrian Theological Tradition*, in: *Origeniana Quinta*, vyd. R. J. Daly, Leuven 1992, str. 119–124.
- Seaford, R., *Dionysos*, New York 2006.
- Sedley, D., *Hesiod's Theogony and Plato's Timaeus*, in: *Plato and Hesiod*, vyd. G. R. Boys-Stones – J. H. Haubold, Oxford 2010, str. 246–258.
- Schäfer, P., *Jesus in the Talmud*, Princeton 2007.
- Sherman, P. M., *Babel's Tower Translated: Genesis 11 and Ancient Jewish Interpretation*, Leiden 2013.
- Simon, M., *From Greek Hairesis to Christian Heresy*, in: *Early Christian Literature and the Classical Intellectual Tradition*, vyd. W. R. Schoedel – R. L. Wilken, Paris 1979, str. 101–116.
- Sipiora, P., *Kairos. The Rhetoric of Time and Timing in the New Testament*, in: *Rhetoric and Kairos*, vyd. P. Sipiora – J. S. Baumlin, New York 2002, str. 114–127.
- Smith, J. C., *The Ancient Wisdom of Origen*, London 1992.
- Smith, J. Z., *Toward Interpreting Demonic Powers in Hellenistic and Roman Antiquity*, in: *ANRW II*, 16,1 (1978), str. 425–439.

- Sorabji, R., *Time, Creation and the Continuum*, London 1983.
- Staden, H. von, *Hairesis and Heresy: The Case of the hairesis iatrikai*, in: *Jewish and Christian Self-Definition, III: Self-Definition in Greco-Roman World*, vyd. F. Mayer – E. P. Sanders, London 1983, str. 76–100.
- Stark, R., *The Rise of Christianity*, Princeton 1996.
- Stauffer, E., *Jesus, Geschichte und Verkündigung*, in: ANRW 25,1 (1982), str. 3–130.
- Sterling, G. E., „Wisdom among the Perfect“: *Creation Tradition in Alexandrian Judaism and Corinthian Christianity*, in: NT 37 (1995), str. 355–384.
- Stern, M., *Greek and Latin Authors on Jews and Judaism, I: From Herodotus to Plutarch*, Jerusalem 1976.
- *Greek and Latin Authors on Jews and Judaism, II: From Tacitus to Simplicius*, Jerusalem 1992.
- Stocquart, É., *Marriage in Roman Law*, in: *Yale Law Journal*, 16 (1907), str. 303–327.
- Stroumsa, G. G., *Hidden Wisdom. Esoteric Tradition and the Roots of Christian Mysticism*, Leiden 1996.
- Šedina, M., *Bakchantky a včely*, Praha 2007.
- *Dvojí moudrost. Klement Alexandrijský a základy křesťanských věd*, in: Klement Alexandrijský, *Stromata VI*, přel. M. Šedina, Praha 2011, str. 7–150.
- *Epistemologie víry*, in: Klement Alexandrijský, *Stromata II–III*, přel. V. Černušková – J. Plátová, Praha 2006, str. 7–92.
- *Filosofie a etika v řeckém konceptu připodobnění Bohu. Od Platóna k Filónovi Alexandrijskému*, in: *Milost v antické, židovské a křesťanské tradici*, vyd. L. Karfíková – J. A. Dus, Jihlava 2008, str. 3–42.
- *Jiná prozřetelnost. Spor o identitu Órigenova protivníka ve spisu Proti Kelsovi*, in: *Reflexe*, 50 (2016), str. 57–82.
- *Logos a pneuma. Filón Alexandrijský a „gramatika“ hellenistické filosofie na počátku křesťanské éry*, in: Filón Alexandrijský, *O stvoření světa, O gigantech, O neměnnosti boží*, přel. M. Šedina, Praha 2001, str. 7–201.
- *Magical Power of Names in Origen's Polemic against Celsus*, in: *LF* 136 (2013), str. 7–25.

- *O statečnosti filosofů. Platónské připodobnění Bohu jako výkladový princip gnostického výstupu k dokonalosti*, in: Klement Alexandrijský, *Stromata IV*, přel. V. Černušková, Praha 2008, str. 7–153.
- *Pentheus Transvestita*, in: týž, *Sparagmos*, Praha 1997, str. 107–178.
- *Proč věštírny mlčí. Filosofická kritika bohobojnosti a její vliv na podobu řeckého náboženství*, in: Plútarchos, *O strachu z bohů*, přel. M. Šedina, Praha 2013, str. 7–194.
- *Případ Panthéra. Órigenova obrana panenského početí Marie ve spisu Proti Kelsovi*, in: *LF* 138 (2015), str. 7–40.
- *Rozeznat od muže Boha*, in: Órigenés, *Proti Kelsovi*, I–II, přel. M. Šedina, Praha 2016, str. 7–102.
- *Sny křesťanských proroků*, Praha 2018.
- Taylor, A. E., *A Commentary on Plato's Timaeus*, Oxford 1928.
- Teeter, E., *Animals in Egyptian Religion*, in: *A History of the Animal World in the Ancient Near East*, vyd. B. J. Collins, Leiden – Boston – Köln, 2001, str. 335–360.
- Theiler, W., *Augustin und Origenes*, in: týž, *Untersuchungen zur Antiken Literatur*, Berlin 1970, str. 543–553.
- Thorndike, L., *A History of Magic and Experimental Science*, New York 1929.
- Thorsteinsson, R. M., *Roman Christianity and Roman Stoicism*, Oxford 2010.
- Timotin, A., *La démonologie platonicienne. Histoire de la notion de daimôn de Platon aux derniers néoplatoniciens*, Leiden – Boston 2012.
- Tromp, J., *Origen on Assumption of Moses*, in: *Jerusalem, Alexandria, Rome*, vyd. F. G. Martínez – G. P. Luttikhuisen, Leiden – Boston 2003, str. 323–334.
- Trumbower, J. A., *Origen's Exegesis of John 8:19–53: The Struggle with Heracleon over the Idea of Fixed Natures*, in: *VChr* 43 (1989), str. 138–154.
- Tzamalikos, P., *Anaxagoras, Origen, and Neoplatonism*, Berlin – Boston 2016.
- *Origen: Philosophy of History & Eschatology*, Leiden – Boston 2007.
- Ueberschaer, F., *Weisheit aus der Begegnung Bildung nach dem Buch Ben Sira*, Berlin 2007.

Seznam literatury

- Ventura, V., *Órigenova mnohotvárná milost*, in: *Milost v patristice*, vyd. L. Karfíková – J. A. Dus, Jihlava 2011, str. 108–136.
- Veyne, P., *Věřili Řekové svým mýtům?*, Praha 1999.
- Vítek, T., *Tělo a sny*, Praha 2013.
- Vogt, H. J., *Origenes als Exeget*, Paderborn 1999.
- Vuolanto, V., *Children and Asceticism in Late Antiquity: Continuity, Family Dynamics, and the Rise of Christianity*, Farnham 2015.
- Walter, N., *Der Thorausleger Aristobulos*, Berlin 1964.
- Walzer, R., *Galen on Jews and Christians*, London 1949.
- White, M. J., *Stoic Natural Philosophy (Physics and Cosmology)*, in: *The Cambridge Companion to the Stoics*, vyd. B. Inwood, Cambridge 2003, str. 124–152.
- Wilken, R. L., *The Christians as the Romans Saw Them*, London 1984.
- Wilson, S. G., *The Gentiles and the Gentile Mission in Luke-Acts*, Cambridge 1973.
- Winston, D., *The Wisdom of Solomon*, New York 1980.
- Wolfson, H. A., *Philo. Foundations of Religious Philosophy*, I–II, Cambridge 1948.
- Wolters, A. M., *Christianity and the Classics. A Typology of Attitudes*, in: *Christianity and the Classics*, vyd. W. E. Helleman, Lanham 1990, str. 189–203.